

Zachowania agresywne

Na człowieka w ciągu jego życia działa wiele czynników, nakłada się wiele doświadczeń, powodujących wykształcenie się określonego sposobu postępowania, w tym również agresywności. Kontakty z najbliższymi osobami z rodziny odgrywają istotną rolę w kształtowaniu osobowości człowieka. Rozsądna, czujna, konsekwentna i wymagająca, a jednocześnie wyrozumiała miłość do dziecka jest podstawowym warunkiem jego prawidłowego rozwoju.

Postawa **nadmiernej akceptacji** zniekształca osobowość dziecka. Dzieci takie często stają się zarozumiałe, zbyt pewne siebie, oschłe uczuciowo. Rodzice, tolerując różne ich wyskoki, przyczyniają się niejednokrotnie do tego, że dzieci nie panują nad swoimi emocjami, są wybuchowe, agresywne.

Istnieje pewna grupa rodziców, która **nie odrzuca** wyraźnie dziecka, nie karze go, ale ma z nim **słaby kontakt uczuciowy**, nierzadko dziecko przejawia wtedy postawy agresywne, w grupie rówieśniczej pragnie zwracać na siebie uwagę, imponować kolegom. Łatwo może ulec wykolejeniu.

Dziecko pozbawione kontroli i sankcji, poza domem często przejawia zachowanie agresywne skierowane na osoby słabsze, młodsze, zwierzęta. Surowy rygor rodzinny, uniemożliwiający zaspokojenie wielu potrzeb psychicznych u dzieci, wywołuje zanik uczuć życzliwych, opiekuńczych w stosunku do rówieśników.

Nie należy zapominać również o roli ojca w rodzinie, która dziś często jest spychana na margines. Rola ojca polega bowiem na wdrażaniu dzieci do przestrzegania norm społecznych. Ojciec musi być obecny w procesie wychowawczym. Doraźna interwencja, stosowanie kar fizycznych w przystępie złości budzą jedynie opór i bunt. W grupie rówieśniczej takie dziecko prezentuje zachowania agresywne, anarchiczne, mogące prowadzić do reakcji przestępczych

Ważne jest też podejście do niewłaściwych zachowań dziecka. Jeżeli rodzice wykazują nadmierną tolerancję wobec zachowań agresywnych ich dzieci, ma to wyraźny związek z wykształceniem się u nich agresywności.

Coraz częściej się zdarza, że rodzice:

- zezwalają na zachowania agresywne,
- nie stosują kar za takie zachowania,
- zachęcają wręcz do zachowań agresywnych.

Tolerowanie agresji wzmacnia ten sposób zachowania. Podobnie stosowanie surowych kar fizycznych, połączone z brakiem serdeczności wykazuje znaczny związek z agresywnością. Bywa również i tak, że rodzice nie pozwalają na przejawianie agresji wobec nich samych, ale tolerują zachowania agresywne wobec kolegów i rodzeństwa.

Przyczyny agresji tkwią głównie w dezorganizacji życia rodzinnego i popełnianych błędach wychowawczych.

Wnioski:

- Ogromnie ważna jest mądra miłość rodzicielska w rozumieniu i zaspokajaniu potrzeb dziecka.
- Akceptacja i poszanowanie praw dziecka w znacznym stopniu niwelują pojawiające się negatywne formy zachowania.
- Nadmierna swoboda, podobnie jak i nadmierna kontrola mogą wyzwalać u dziecka niepożądane formy zachowania.

- Wyróżnianie jednego dziecka w rodzinie, a także nadmierne przekonanie o zawsze nienagannym zachowaniu swoich dzieci powoduje ich zadufanie i chęć wykorzystania tej uprzywilejowanej pozycji w kręgu kolegów.
- W systemie wzmocnień pozytywnych powinny decydować nagrody stosowane w miarę często, ale też nie za każde zachowanie.
- **Kara fizyczna rodzi agresję!!!**
- Dzieci potrzebują bliskiego kontaktu z rodzicami; obydwójce są dla dziecka jednakowo ważni i potrzebni.

Pomocne mogą okazać się także następujące zasady postępowania wobec agresji czy przemocy:

- ignorowanie wszelkich prowokacji;
- postawa, która nie wyzwala negatywnych emocji, nacechowana spokojem, opanowaniem, życzliwością, otwartością, ale jednocześnie wskazująca na zdecydowanie i pewność siebie.

Szkoła jedynie wspiera rodzinę w jej funkcjach wychowawczych, ale nigdy jej nie zastąpi!!!